

4.4.2019

TŘEBÍČ

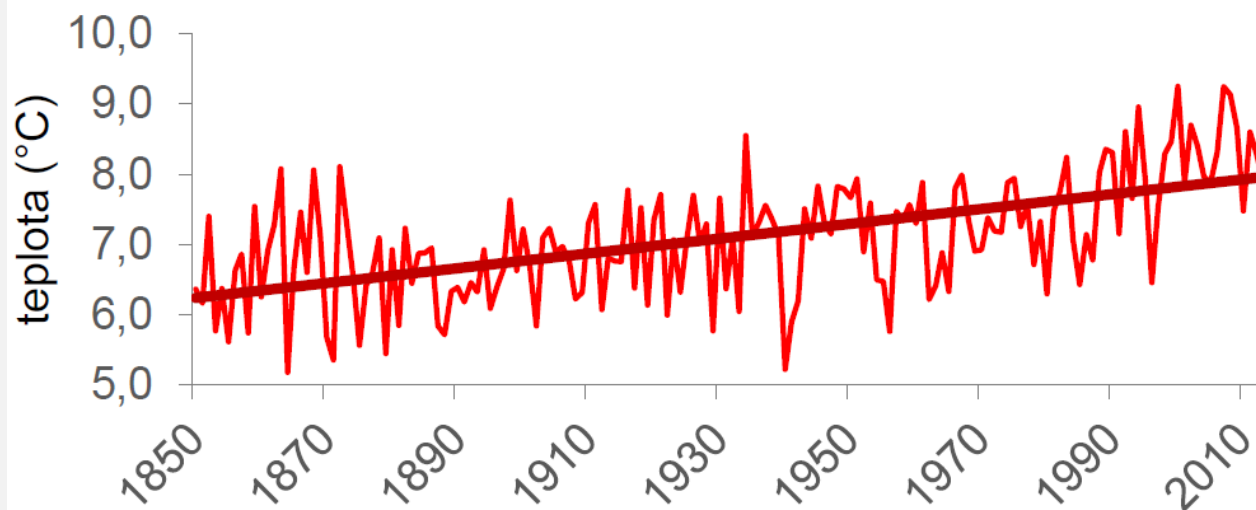
SEMINÁŘ POZEMKOVÉ ÚPRAVY XXIV., 2019

NÁSTROJE STÁTNÍHO POZEMKOVÉHO ÚŘADU V BOJI PROTI SUCHU

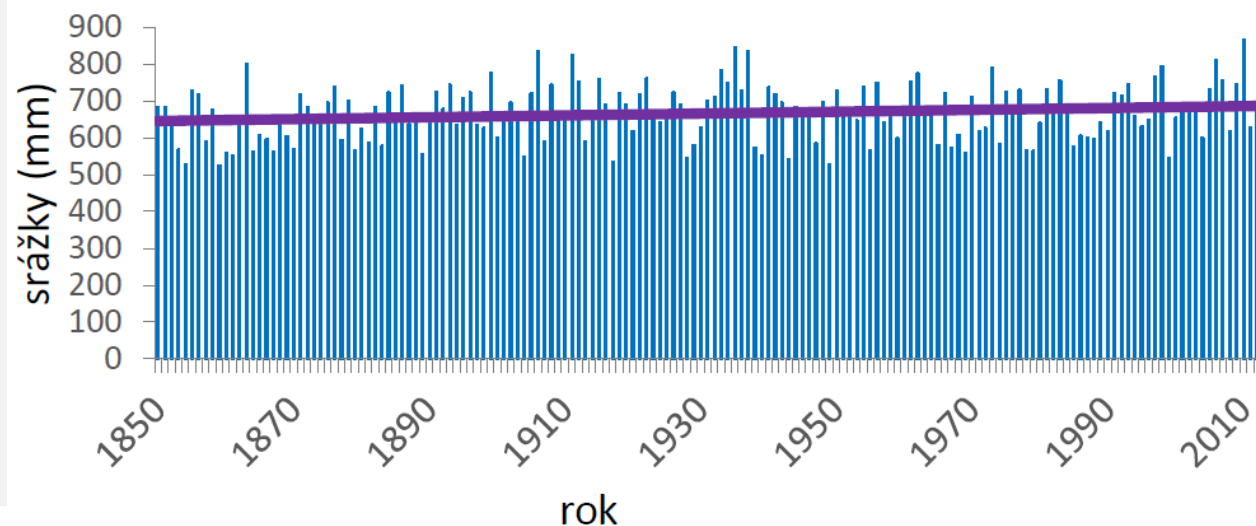
František Pavlík
Státní pozemkový úřad

Klimatická změna v ČR

Průměrná roční teplota pro ČR (1850-2014)

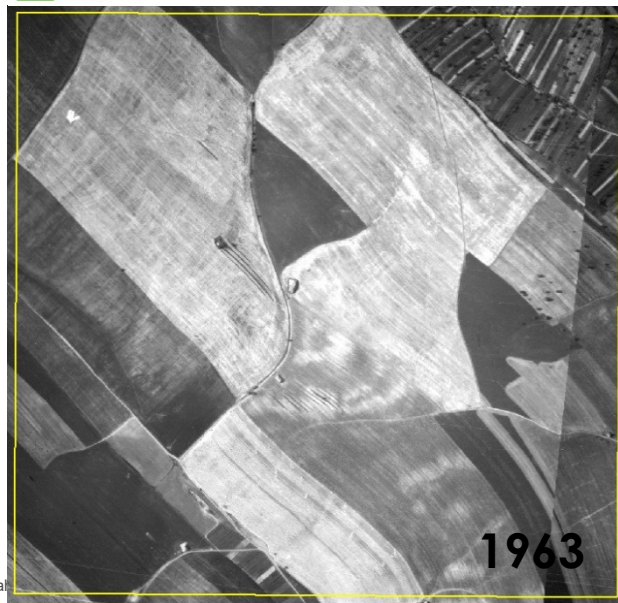
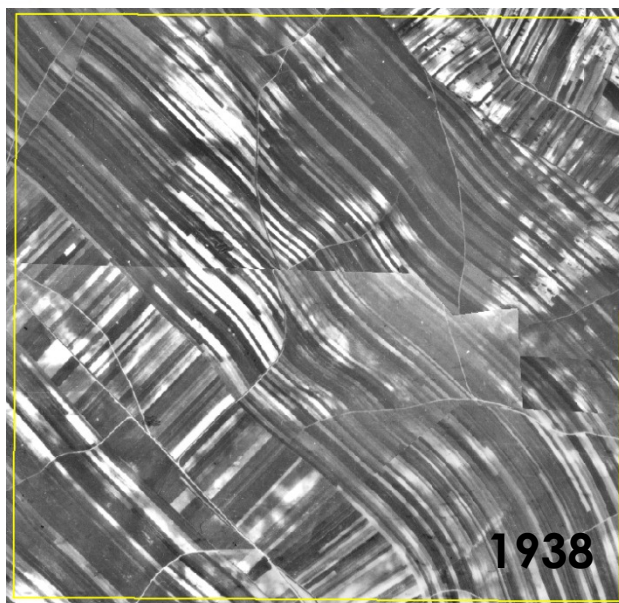
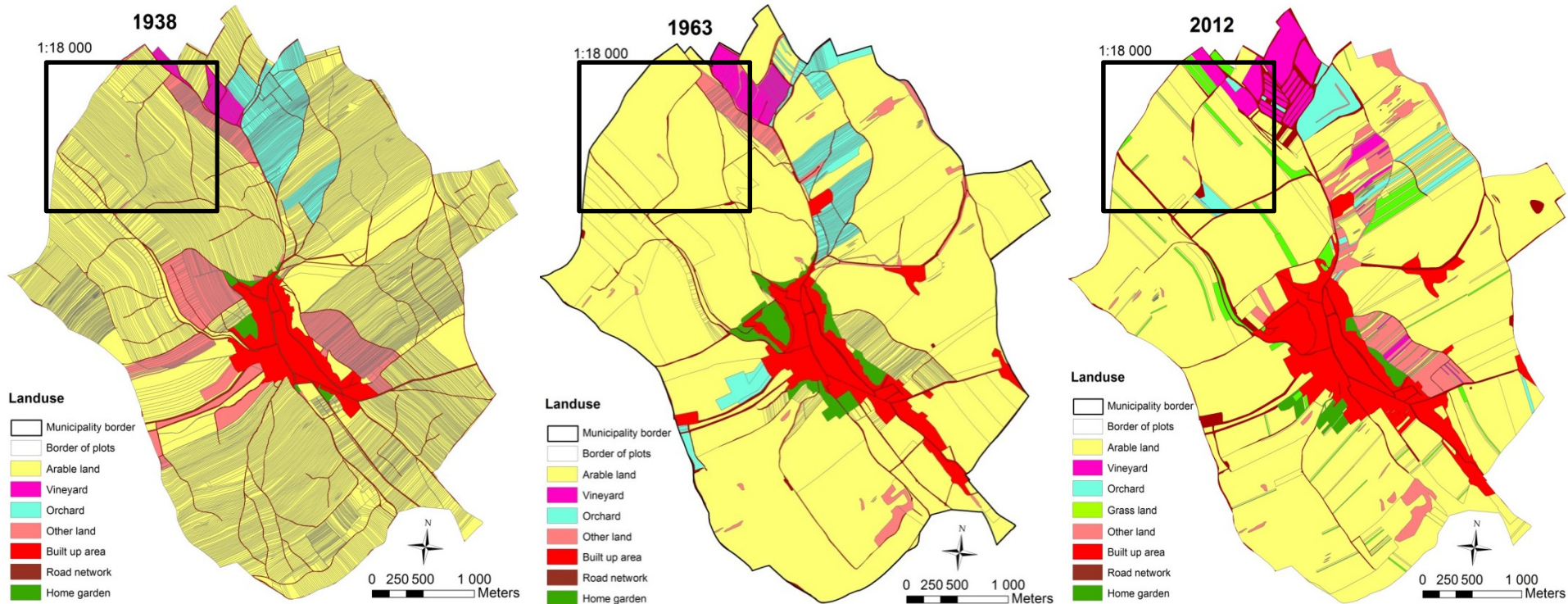
Průměrné roční srážky pro ČR (1850-2014)

Příklad změny krajinného pokryvu v jednotlivých obdobích

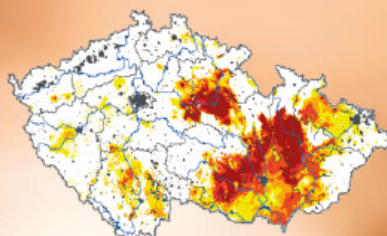

MONITORING ZEMĚDĚLSKÉHO SUCHA

Intersucho

INTERSUCHO

Monitoring sucha vychází ze sítě pozemních stanic a satelitních snímků, s podporou místních zpravodajů.

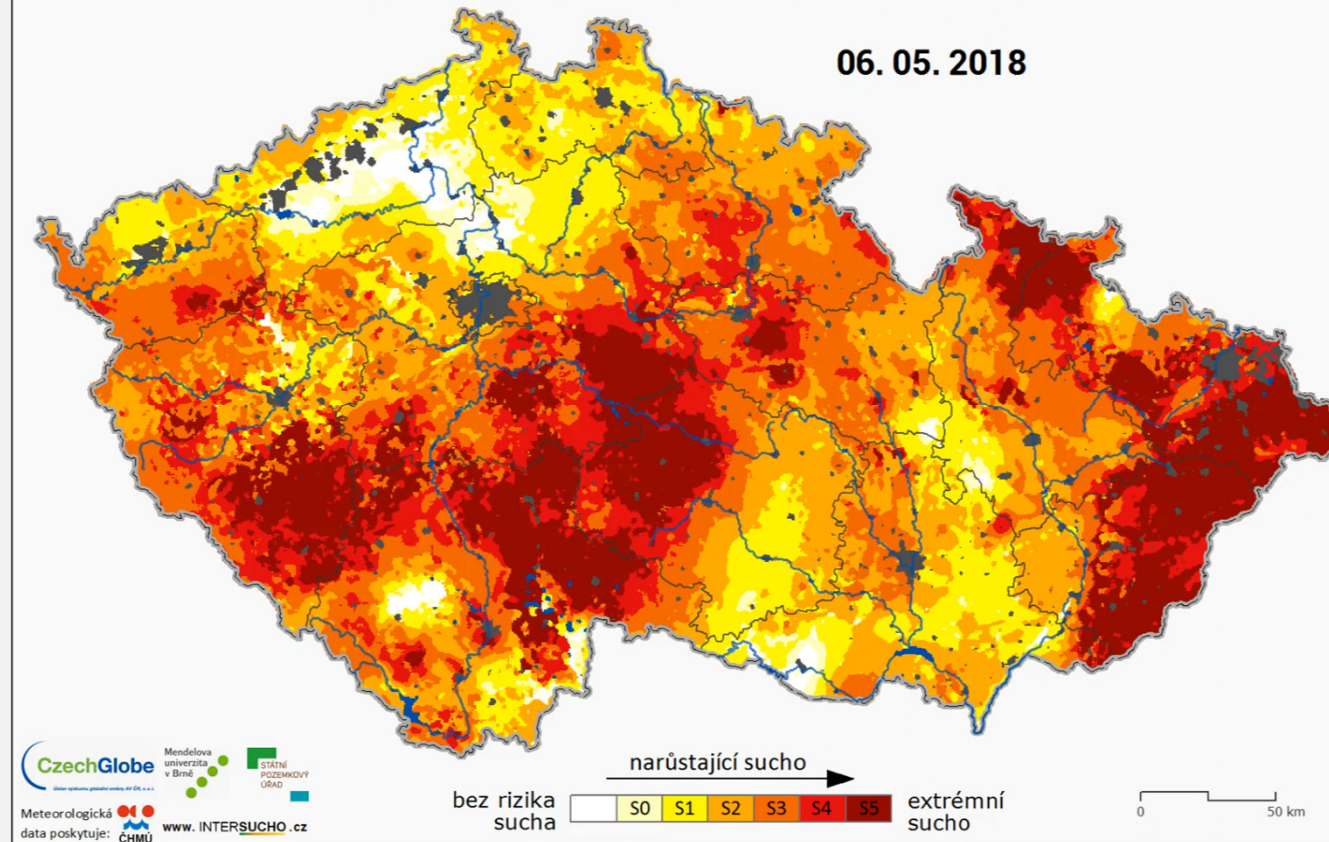
**INTEGROVANÝ
SYSTÉM
Sledování
Sucha**

www.intersucho.cz

Kde to sucho vlastně je?

INTENZITA SUCHA V PŮDNÍM PROFILU 0 - 100 cm

06. 05. 2018

MONITORING ZEMĚDĚLSKÉHO SUCHA

Intersucho

INTERSUCHO

Monitoring sucha vychází ze sítě pozemních stanic a satelitních snímků, s podporou místních zpravodajů.

**INTEGROVANÝ
SYSTÉM
Sledování
Sucha**

www.intersucho.cz

- Informace o suchu
- Informace o dopadech sucha
- Předpovědi
- Další využití (např. odškodnění)

MONITORING ZEMĚDĚLSKÉHO SUCHA

Vstupní data a parametry

INTERSUCHO

Monitoring sucha vychází ze sítě pozemních stanic a satelitních snímků, s podporou místních zpravodajů.

**INTEGROVANÝ
SYSTÉM**
Sledování
Sucha

www.intersucho.cz

- Denní data o počasí (ČHMÚ)
  - Data o půdě
  - Digitální model terénu
  - Data o využití půdy
  - Družicová data (Terra)
-
- Grid 500x500
  - 0 – 40 cm, 40 – 100 cm
  - Denní aktualizace (předpovědi)

www.intersucho.cz

MONITORING ZEMĚDĚLSKÉHO SUCHA

Výstupy

INTERSUCHO

Aktuální stav sucha

Předpovědi

Sucho v okresech

en

menu

Intenzita sucha

Deficit

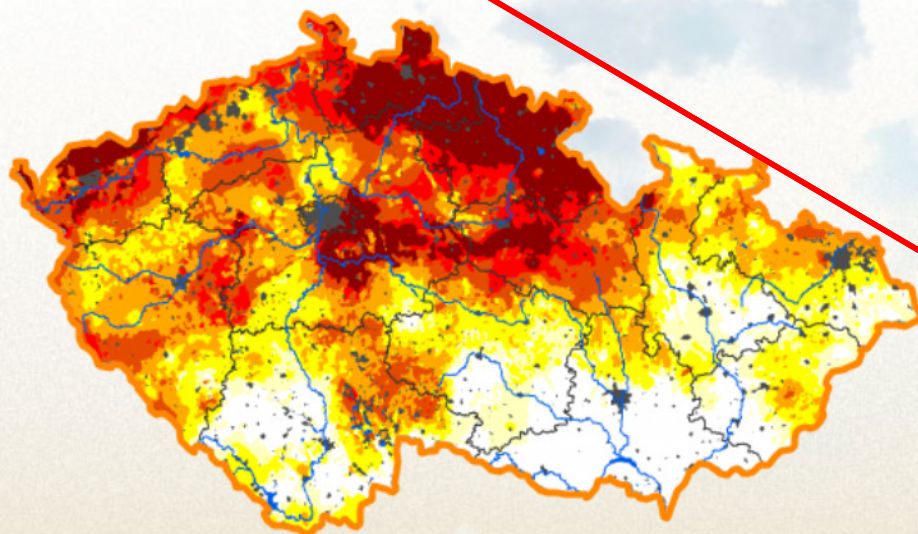
Nasycení půdy

Dopady na vegetaci

Dopady na zemědělství

Kumulovaný stres

Odchylka sucha od obvyklého stavu v období 1961 - 2010

23. 9. 2018

38.
týden

Přehrát animaci:

poslední 4 týdny

35. týden 2018 - 38. týden 2018

Stáhnout mapu

Zobrazit

- bez rizika sucha
- S0 snížená úroveň půdní vláhý
- S1 počínající sucho
- S2 mírné sucho
- S3 výrazné sucho
- S4 výjimečné sucho
- S5 extrémní sucho

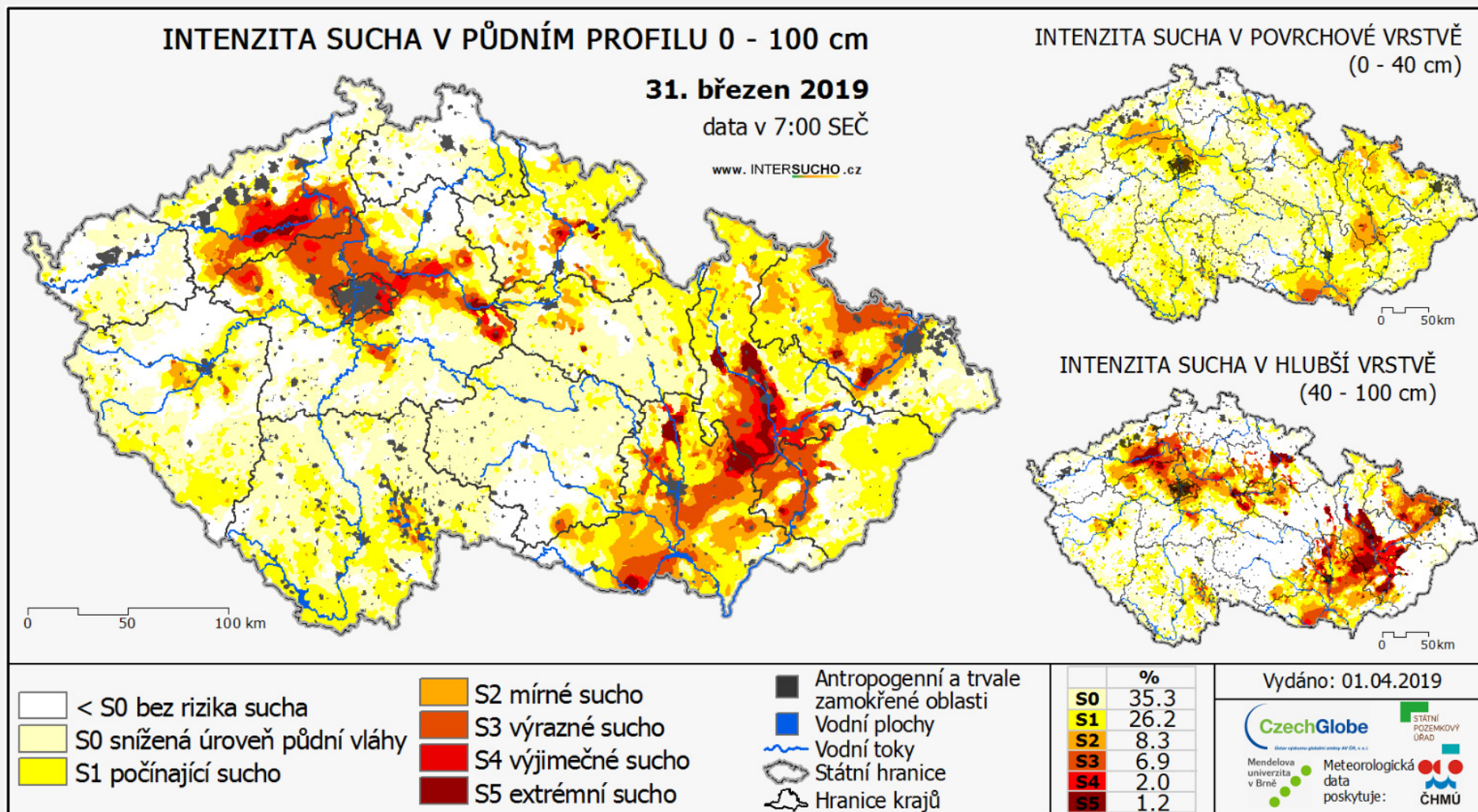
Vyjádřená stupněm sucha v půdní vrstvě 0-40cm a 0-100 cm

SBÍREJTE S NÁMI DATA

MONITORING ZEMĚDĚLSKÉHO SUCHA

Výstupy – intenzita sucha

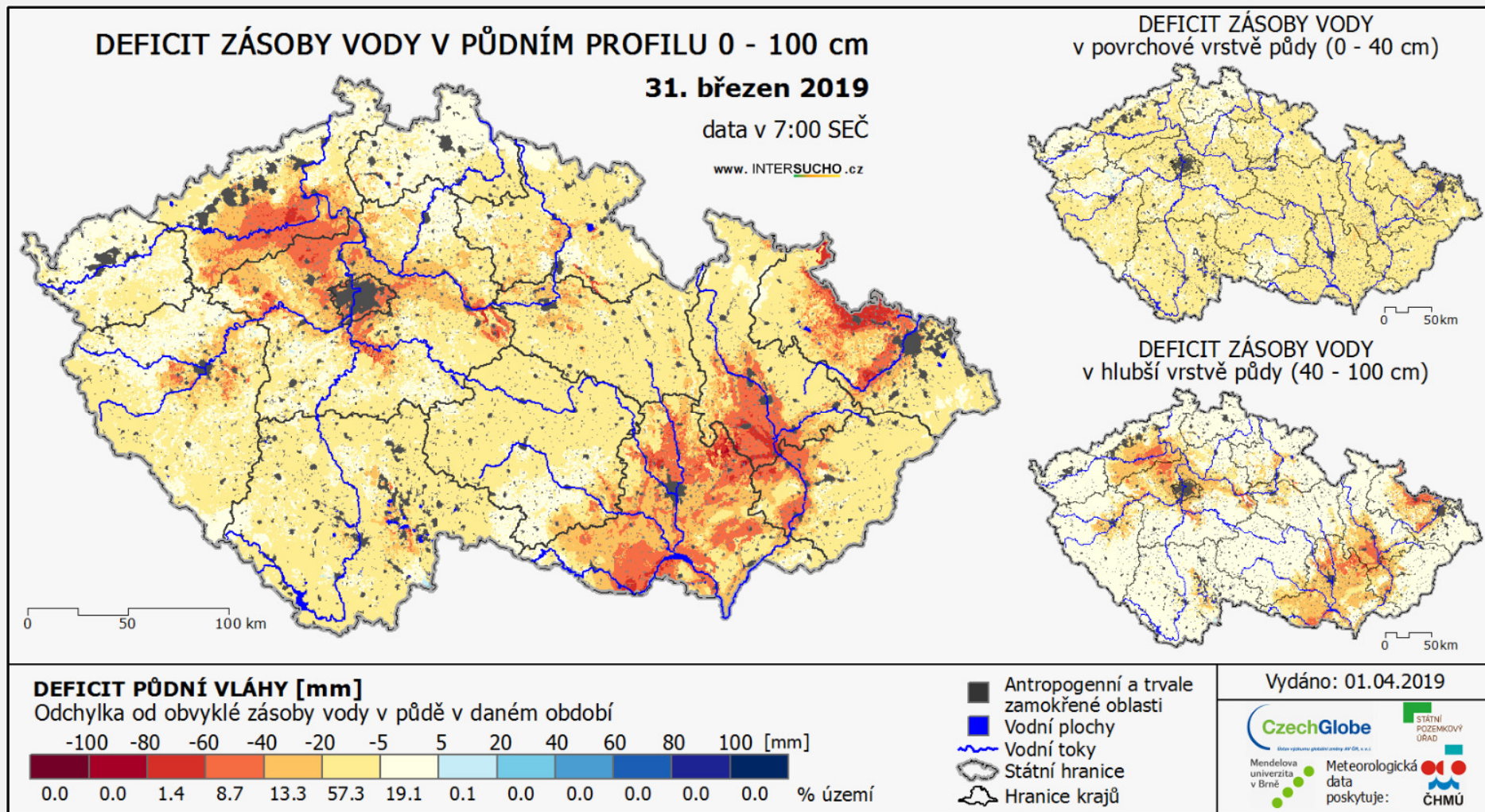
Rozlišení 500X500, 2 hloubky (40 cm a 100 cm),

MONITORING ZEMĚDĚLSKÉHO SUCHA

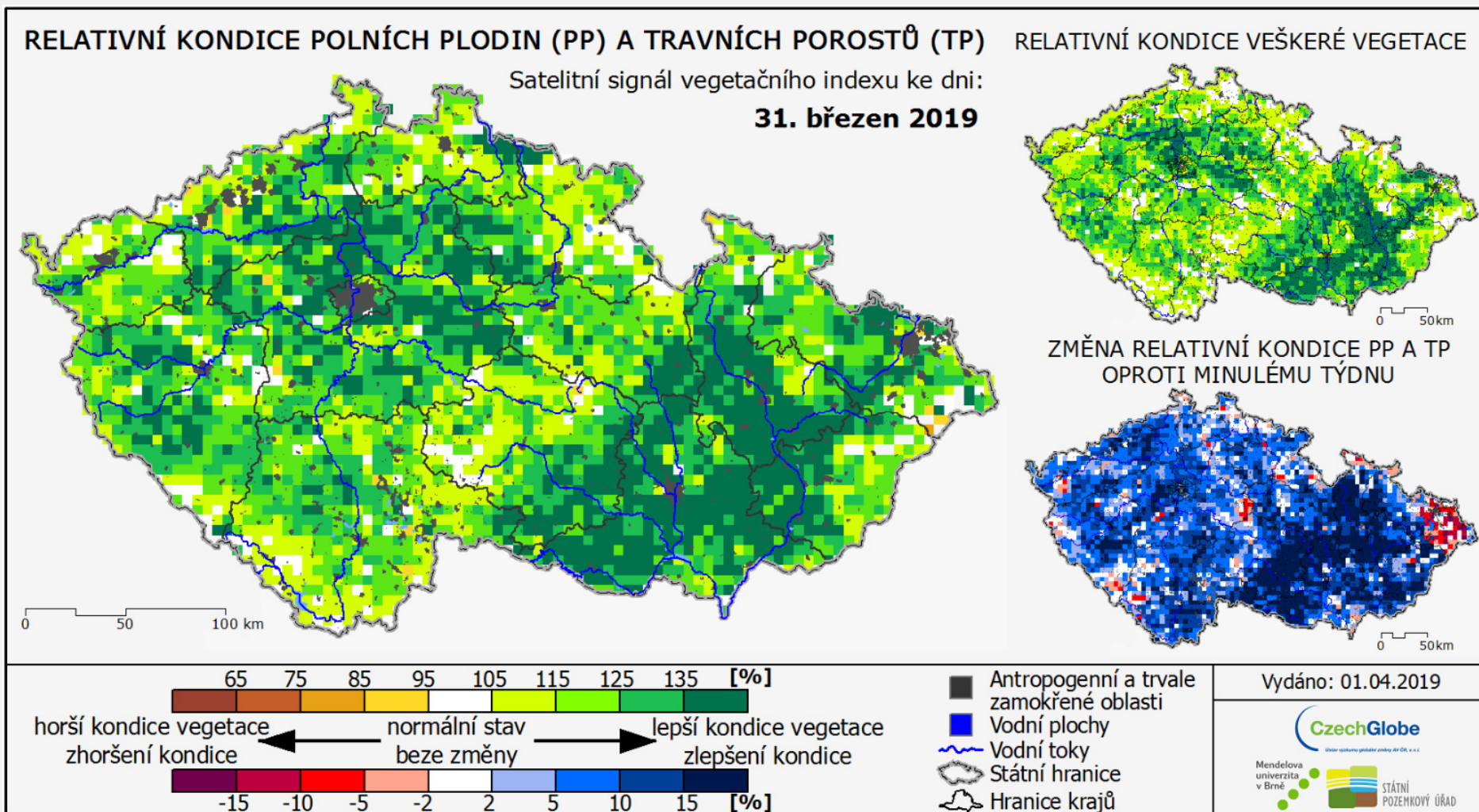
Výstupy – deficit vláhy v půdě

MONITORING ZEMĚDĚLSKÉHO SUCHA

Výstupy – kondice vegetace

Družicové data (Terra, rozlišení 250 m)

DOSTUPNÉ VÝSTUPY – PŘEDPOVĚDI

Denní aktualizace

Srovnání 5 modelů

ČESKO SLOVENSKO STŘEDNÍ EVROPA

INTERSUCHO Aktuální stav sucha Předpovědi Sucho v okresech en menu

Předpověď sucha Agrometeorologická předpověď

Předpověď intenzity sucha

10 denní přehled
Mapy zobrazující denně aktualizovanou předpověď denních úhrnů srážek na následujících 10 dní.

Podrobné srovnání pěti modelů
Denně aktualizované mapy intenzity sucha na příštích 9 dní opírající se o 5 předpovědních modelů.

[Předpověď 1. - 3. den](#)
[Předpověď 4. - 6. den](#)
[Předpověď 7. - 9. den](#)

Předpověď nasycení půdy

10 denní přehled
Mapy zobrazující denně aktualizovanou předpověď relativního nasycení půdy na následujících 10 dní.

Podrobné srovnání pěti modelů
Denně aktualizované mapy nasycení půdy na příštích 9 dní opírající se o 5 předpovědních modelů.

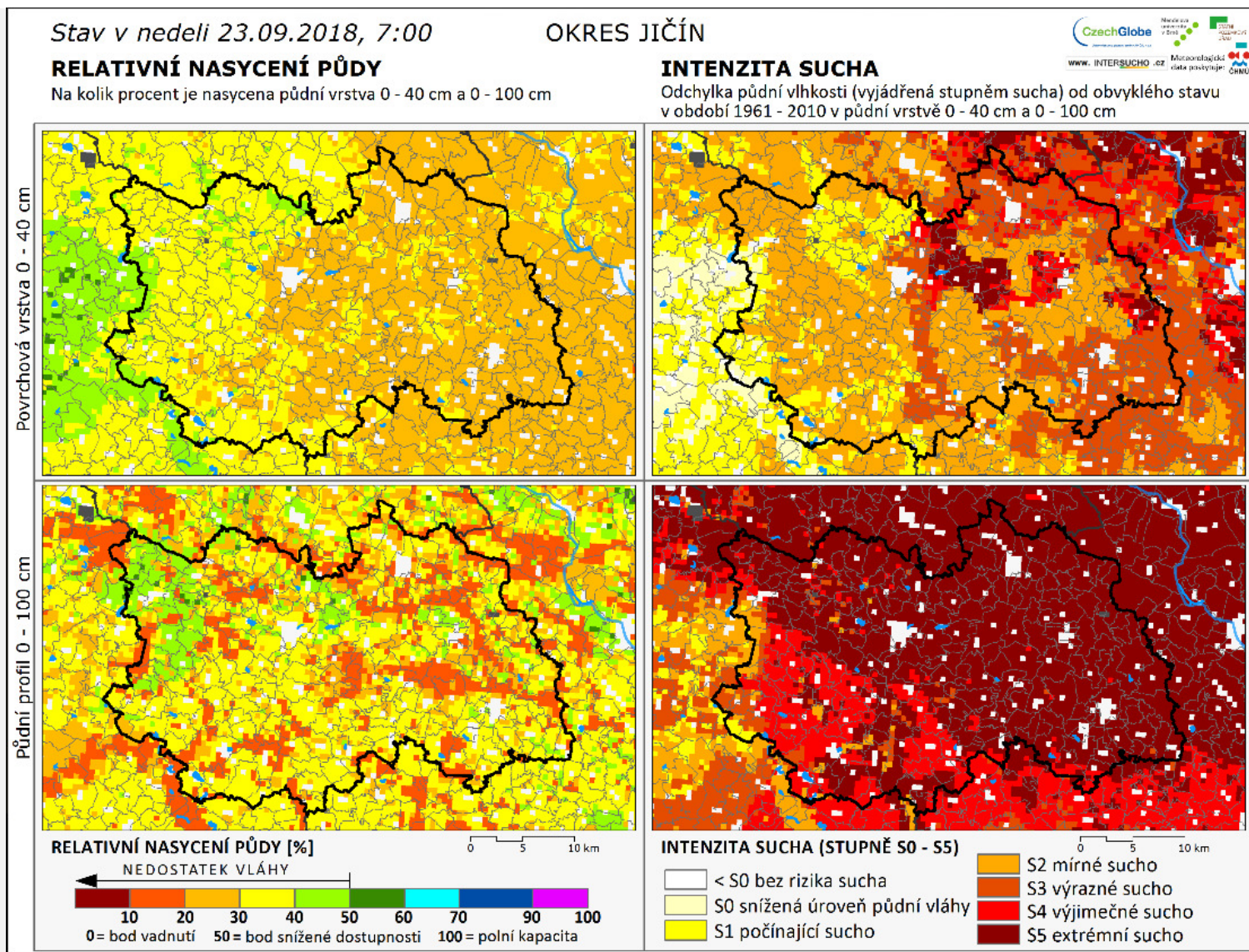
[Předpověď 1. - 3. den](#)
[Předpověď 4. - 6. den](#)
[Předpověď 7. - 9. den](#)

Dlouhodobá předpověď

Prognóza na 2 měsíce
Mapy zobrazují jedenkrát týdně aktualizovanou dlouhodobou prognózu stavu sucha.

DOSTUPNÉ VÝSTUPY – SUCHO V OKRESECH

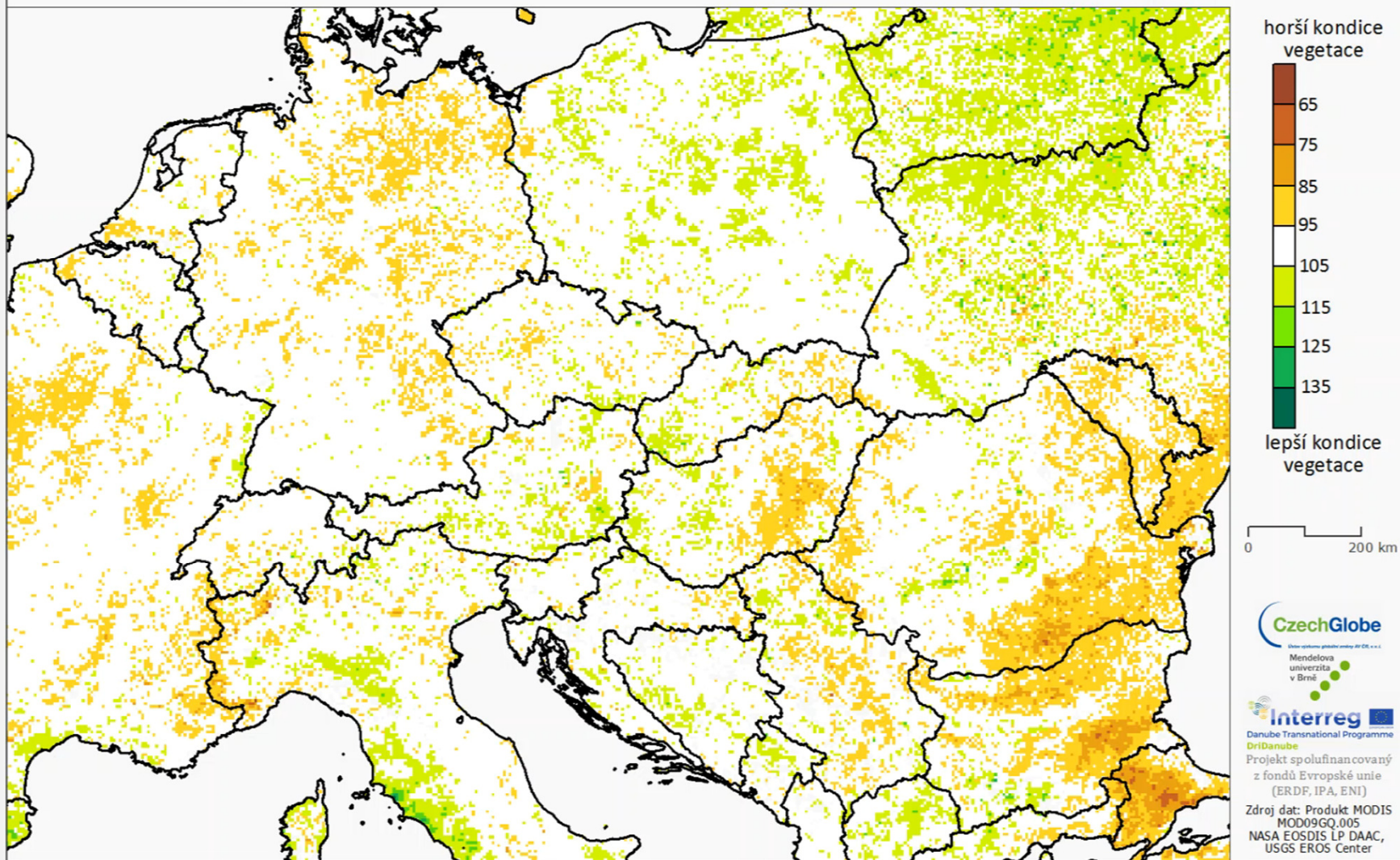
Všech 76 okresů
13 099 k.ú.

DOSTUPNÉ VÝSTUPY – Evropa

RELATIVNÍ KONDICE VEGETACE POLNÍCH PLODIN A TRAVNÍCH POROSTŮ - 03. 06. 2018

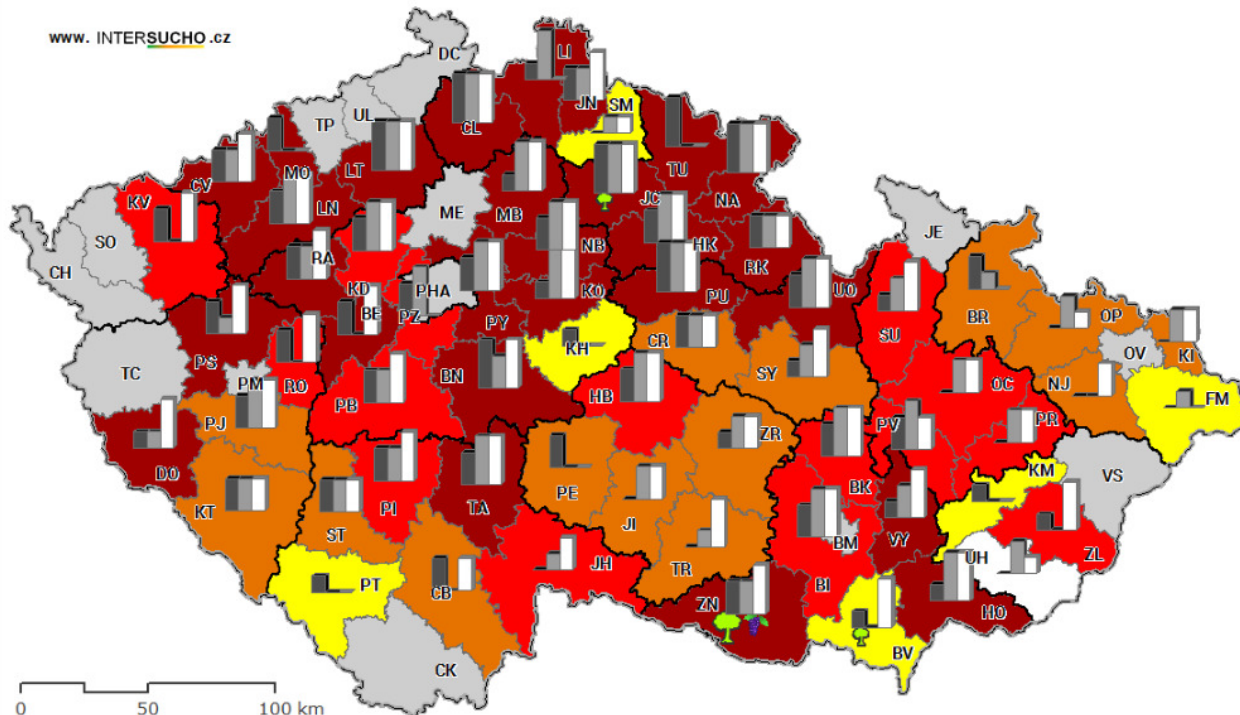

MONITORING ZEMĚDĚLSKÉHO SUCHA

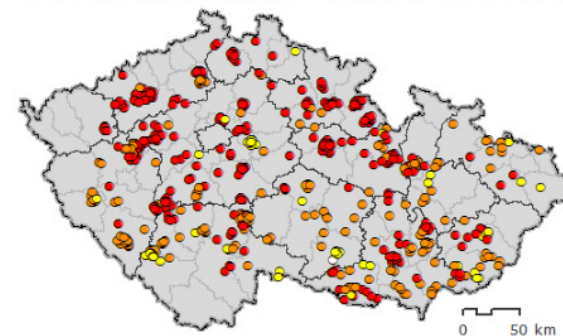
Využití dat zemědělců

1. ODHADOVANÉ DOPADY SUCHA NA VÝNOS HLAVNÍCH PLODIN

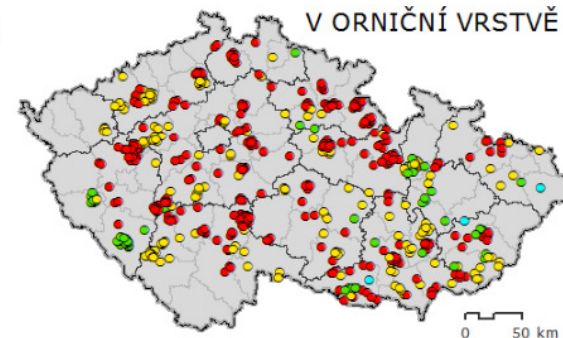
www.INTERSUCHO.cz

2. VODNÍ BILANCE ZA POSLEDNÍ TŘI MĚSÍCE

3. AKTUÁLNÍ OBSAH PŮDNÍ VLÁHY V ORNIČNÍ VRSTVĚ

- 1.**
- bez vlivu sucha
  - sucho ovlivnilo porosty, ztráta výnosů do 10 %
  - střední poškození suchem, ztráta výnosů 10 - 30 %
  - těžké poškození suchem, ztráta výnosů 30 - 40 %
  - extrémní poškození suchem, ztráta výnosů nad 40 %
  - chybí hlášení
- bez vlivu sucha
 sucho bez vlivu na výnos
 sucho snižuje výnos
 sucho zásadně snižuje výnos
 ječmen + pšenice + řepka
 cukrovka + brambory
 kukuřice
 ovocné stromy
 vinná réva

- 2.**
- extrémně sucho - deficit srážek/intenzivní sucho s výraznými dopady
  - velmi sucho - deficit srážek s pozorovat. negativními dopady sucha
  - průběh spíše sušší bez viditelných dopadů
  - normální stav / průběh spíše vlhčí, bez negativních dopadů
  - velmi vlhko - s pozorovatelnými negativními dopady
  - extrémně vlhko - nadbytek srážek s negativními dopady
- 3.**
- půda naomak suchá a neformovatelná
  - půda naomak sušší bez známek vlhkosti, rozsypavé struktury
  - půda mírně vlhká, možné zformovat, ale nízká soudržnost
  - půda vlhká, dobře tvarovatelná
  - půda velmi vlhká, ulpívá na prstech
  - nelze hodnotit

Vydáno: 18.10.2018

Poskytovatel dat:
 AGRÁRNÍ KOMORA
České republiky

Zpracovatelé:
 CzechGlobe
 Mendelova univerzita v Brně
 STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD
 Interreg
Danube Transnational Programme
DriDanube

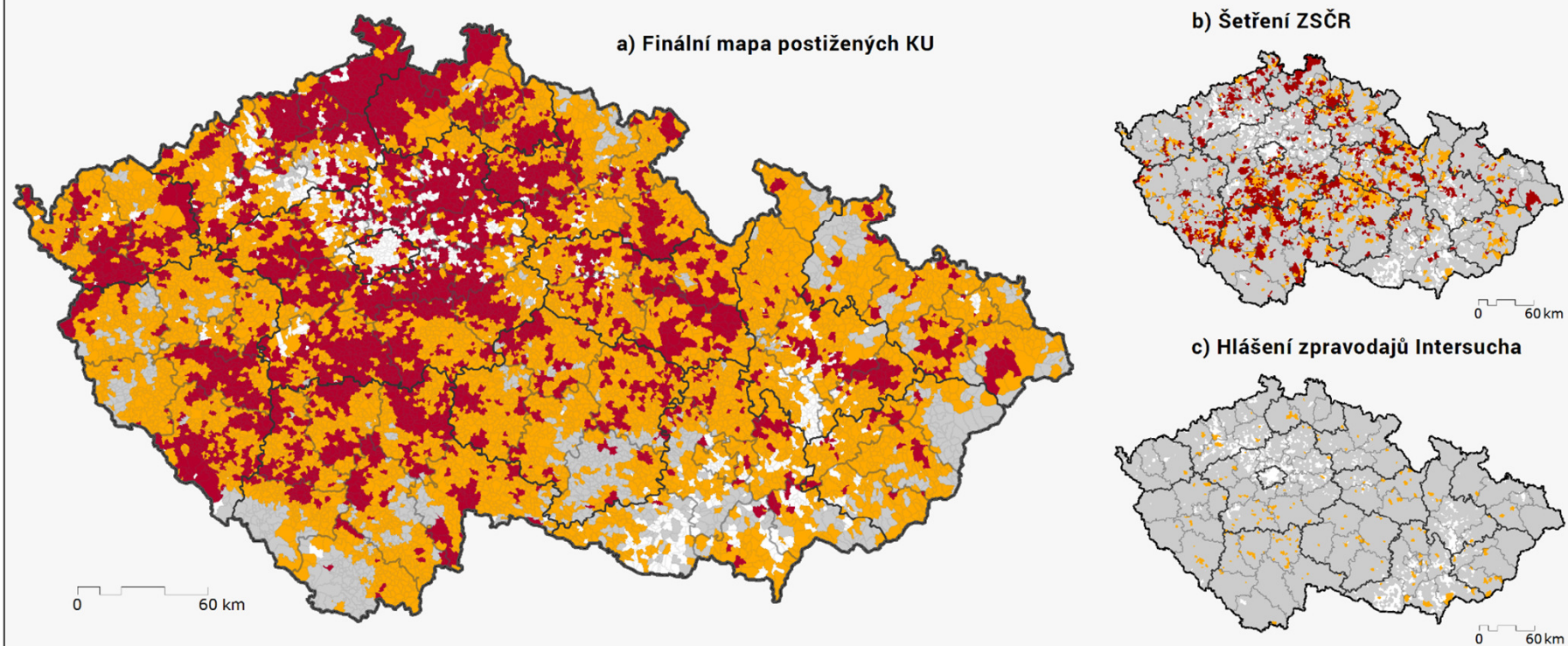

MONITORING ZEMĚDĚLSKÉHO SUCHA

Využití

ODCHYLKA VÝNOSU TRVALÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ

Pro katastrální území, kde bylo v roce 2018 podle databáze LPIS/SZIF pěstování plodiny evidováno

Katastrální území s poklesem výnosu

- o 30 - 50 %
- o 50 % a více

Podíl z celkové výměry plodiny
56.2 %
32.4 %

Ostatní katastrální území, kde se podle evidence využití půdy

- plodina pěstovala
- plodina nepěstovala

Poskytovatel dat:

INTERSUCHO

Zpracoval:

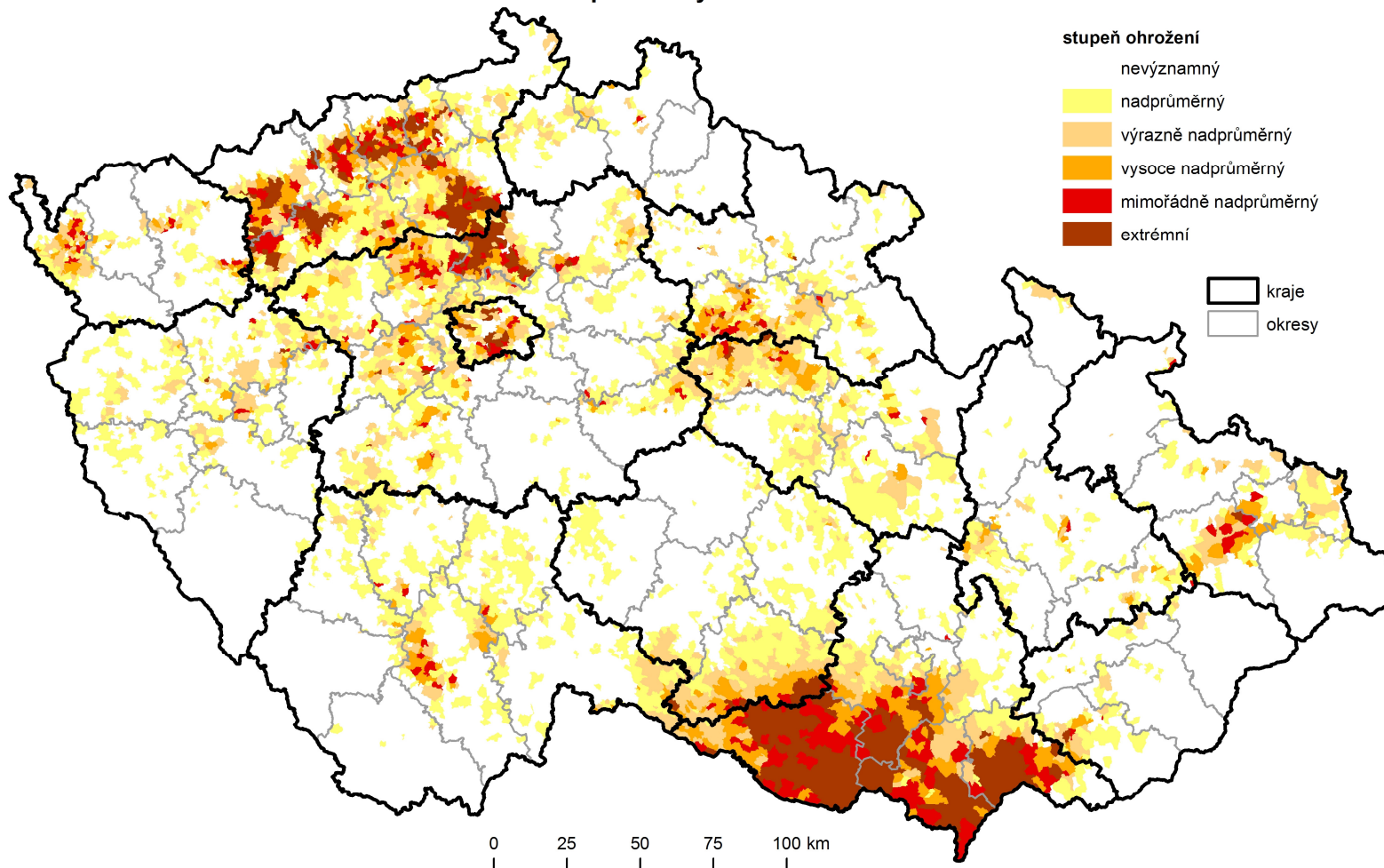

MONITORING ZEMĚDĚLSKÉHO SUCHA

Generel vodního hospodářství krajiny ČR

OHROŽENÉ OBLASTI DLE GENERELU VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

3 sledované parametry - ohrožení suchem

Rozsah spravovaného majetku (k 31.12.2017):

- Vodní nádrže (rybníky) – 445 ks
- Meliorační stavby – hlavní odvodňovací a závlahová zařízení
  - **5 významných závlahových soustav** – Břeclavsko, Znojensko
  - cca **9 tis. km** odvodňovacích a závlahových kanálů
  - 22 vodních nádrží (16 závlahových)
  - 130 čerpacích stanic (6 závlahových, 124 odvodňovacích)

Související agendy:

- zajišťování správy, údržby, oprav a provozu
- vydávání stanovisek k investičním záměrům
- ověřování průběhů staveb v terénu – pro potřeby informačních systémů veřejné správy
- obnova a rekonstrukce hlavních závlahových zařízení – program MZe 129 310

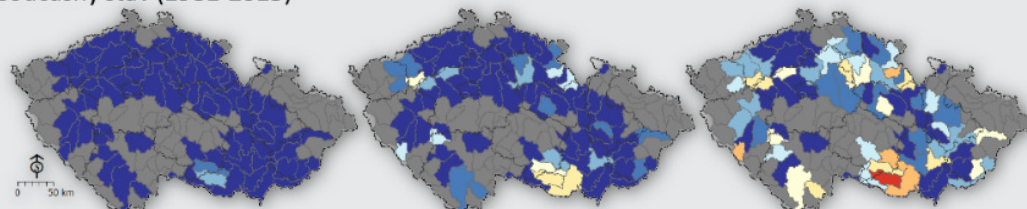
Vize:

- budování a rozvoj závlahových soustav
- efektivní využívání stávajících odvodňovacích soustav (např. závlahové účely)

JE V ČR DOSTATEK VODY PRO ZÁVLAHY?

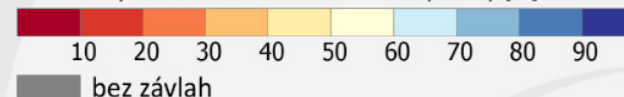
POKRYTÍ NÁROKŮ PRO ZAVLAŽOVÁNÍ v kořenové vrstvě půdy

Zajištěnost v normálních podmínkách, v případě 5 letého a 10 letého sucha
současný stav (1981-2015)

REÁLNÉ ODBĚRY PRO CELOU SOUSTAVU

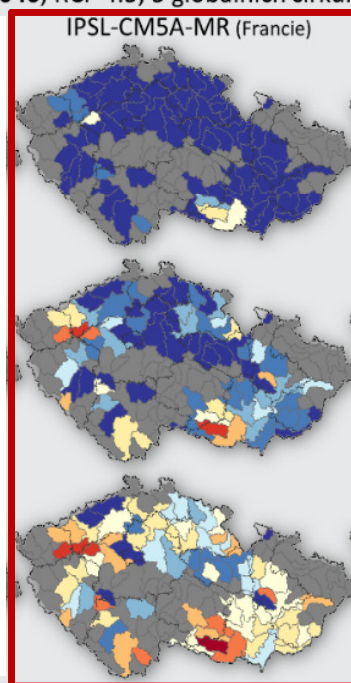
Pokrytí nároků ze zavlažovatelné plochy [%]

Vývoj na základě očekávaných klimatických podmínek: 2021-2040, RCP 4.5, 5 globálních cirkulačních modelů (GCM)

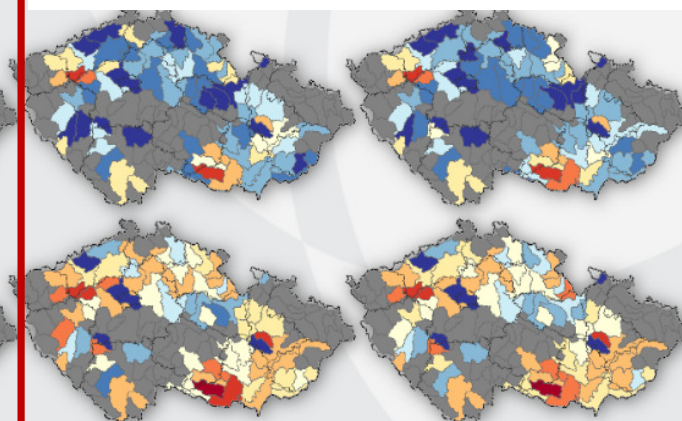
Současné klima (1981 – 2015):

- běžný rok – lze zajistit odběry cca z 90% pro stávající ZS – výjimky v povodí Dyje
- 5-leté sucho – není možné uspokojit nároky na vodní zdroje v povodí Dyje a v oblasti Rakovnicka a Lounska
- 10-leté sucho – výrazné problémy i v řadě menších povodí v oblasti Horního Labe a Horní Vltavy

Budoucí klima (2021 – 2040):

- představuje zásadní problém
- dnešní 5-leté sucho budou běžným rokem

Autoři: M. Trnka a kol.
Zpracováno pro Zhodnocení bilance vodních zdrojů, 2016
Vytvořeno v ArcGIS 10.2; zdroj dat: ArcČR 500 v 3.2 ©ArcČR,
ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ, 2014 + MENDELU&CzechGlobe

Zadavatel:

Partnerské instituce:

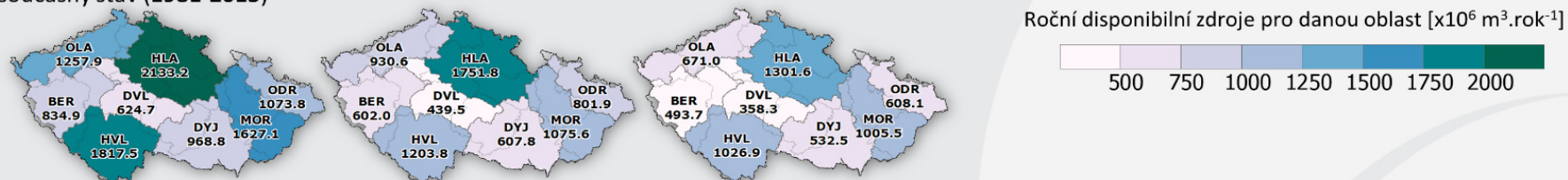

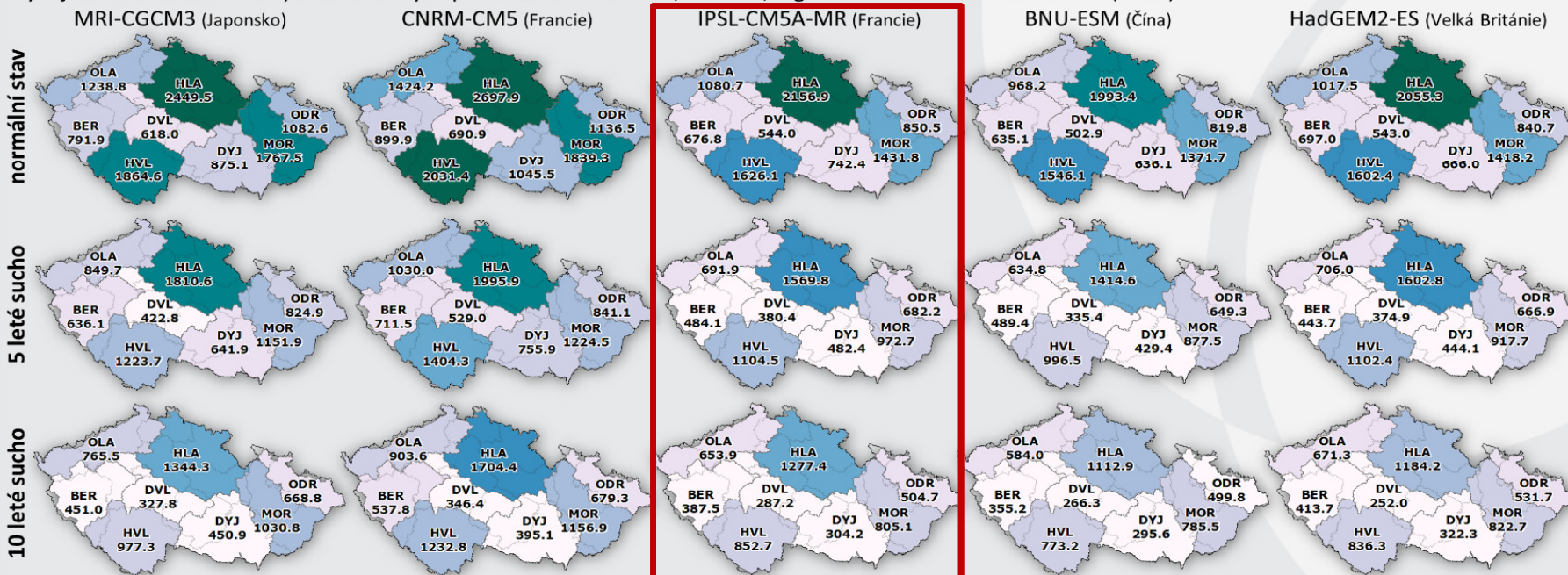
JE V ČR DOSTATEK VODY PRO ZÁVLAHY?

AGREGOVANÉ DISPONIBILNÍ ZDROJE NA ZÁVLAHY za rok

Zdroje v normálních podmínkách, v případě 5 letého a 10 letého sucha
současný stav (1981-2015)

Vývoj na základě očekávaných klimatických podmínek: **2021-2040**, RCP 4.5, 5 globálních cirkulačních modelů (GCM)

Autoři: M. Trnka a kol.
Zpracováno pro Zhodnocení bilance vodních zdrojů, 2016
Vytvořeno v ArcGIS 10.2; zdroj dat: ArcČR 500 v 3.2 ©ArcČR,
ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ, 2014 + MENDELU&CzechGlobe

Zadavatel:

Partnerské instituce:

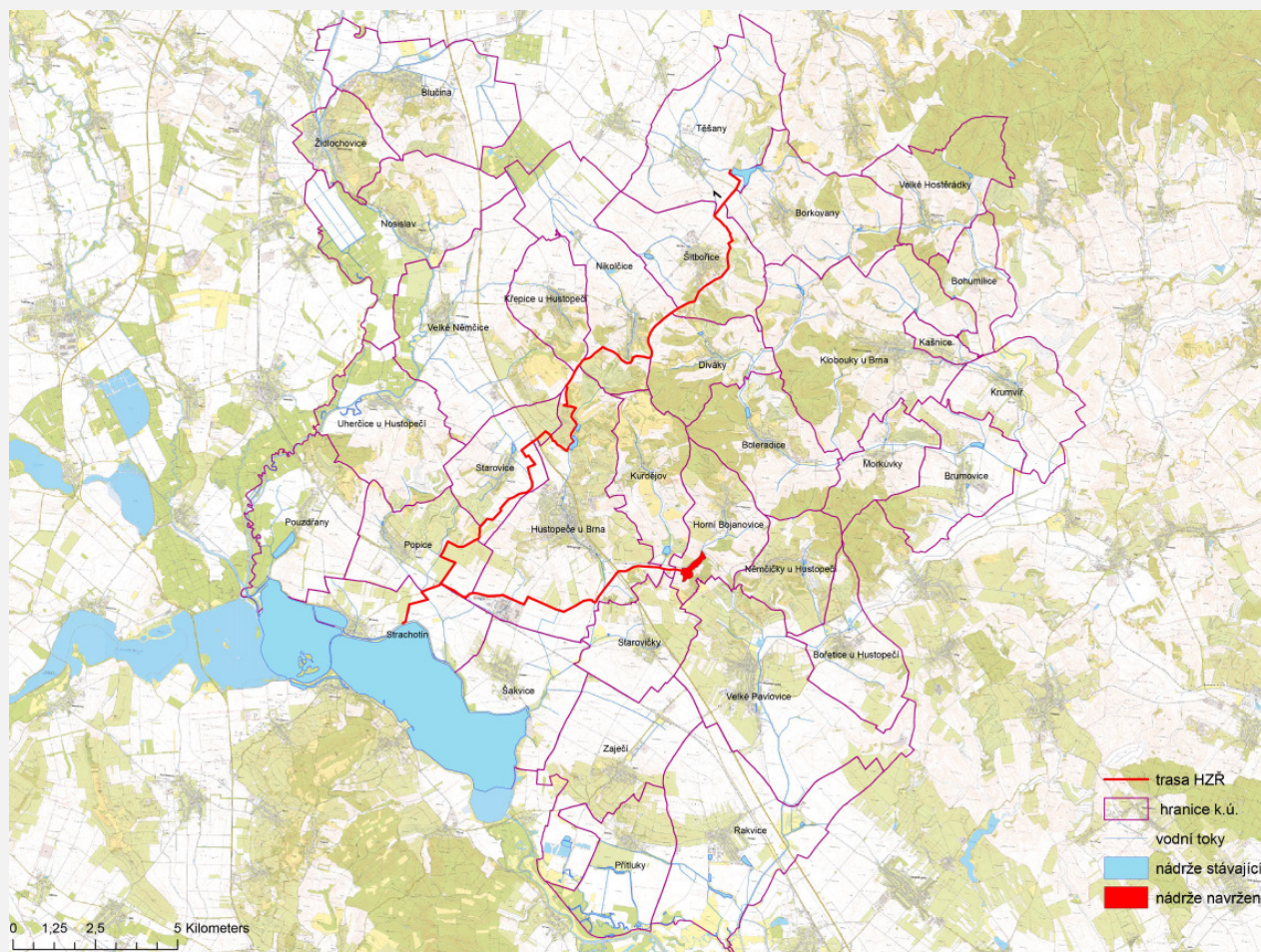
ROZVOJ ZÁVLAHOVÝCH SYSTÉMŮ

- Studie rozvoje závlahových systémů v podmínkách ČR

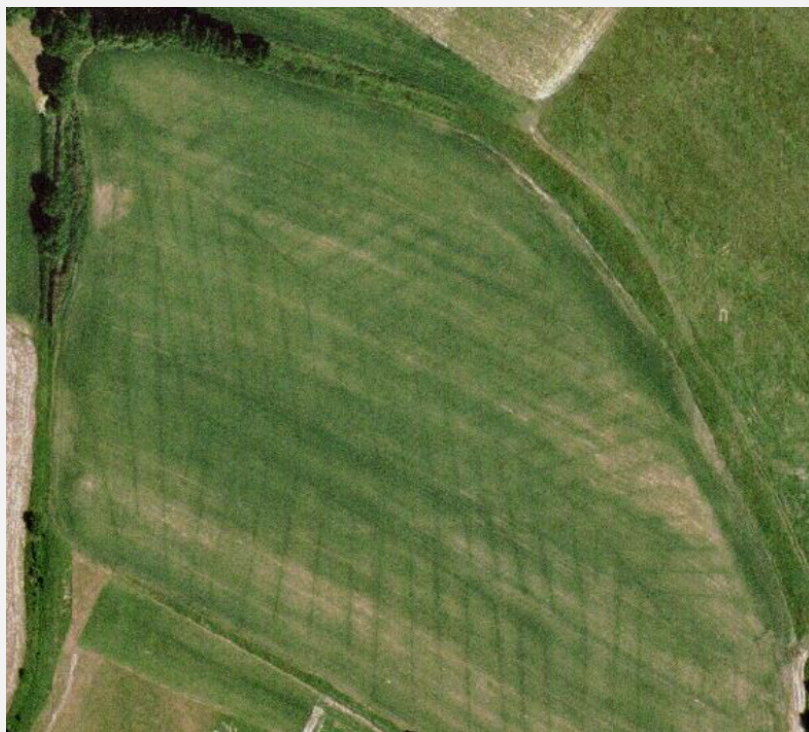
- Studie proveditelnosti závlahové soustavy v oblasti Hustopečsko - I. etapa

IDENTIFIKACE ODVODŇOVACÍCH SYSTÉMŮ

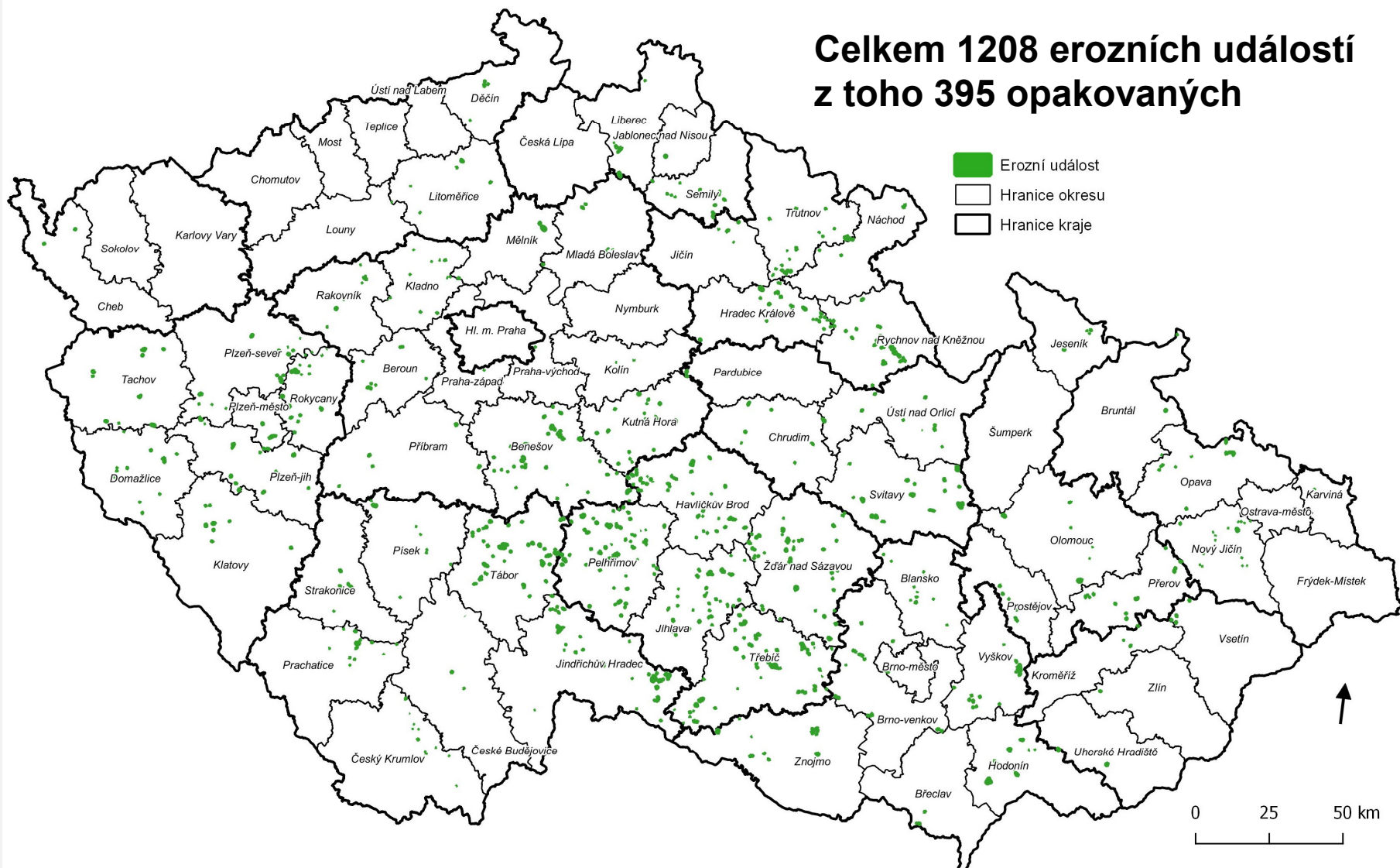
- Pilotní projekt identifikace odvodnění

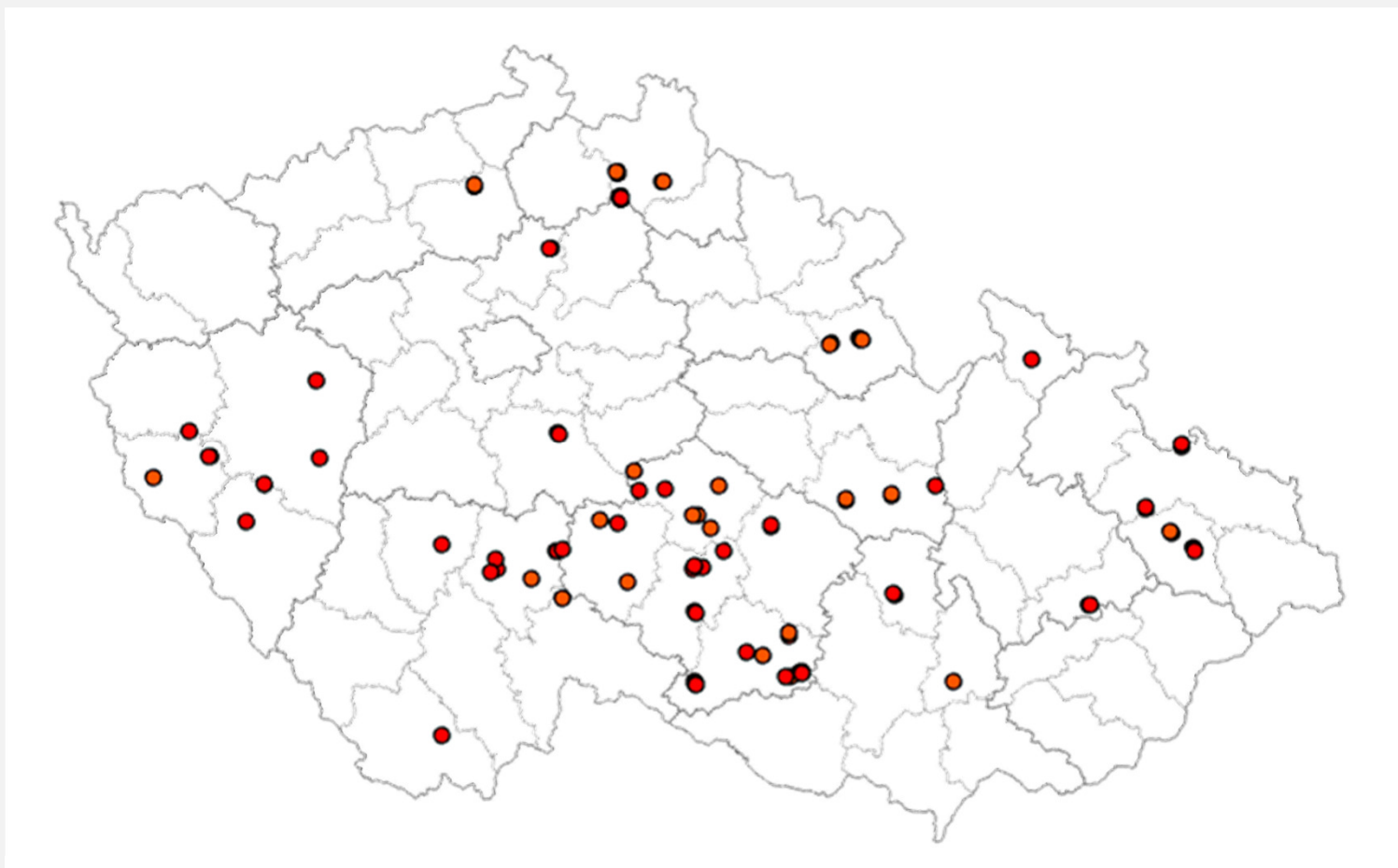
MONITORING EROZE ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY

**Celkem 1208 erozních událostí
z toho 395 opakovaných**

MONITORING EROZE ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY

- za roky 2017 a 2018 bylo přeřazeno 1440 ha do přísnějšího režimu v rámci LPIS s účinností od 1. 1. 2019

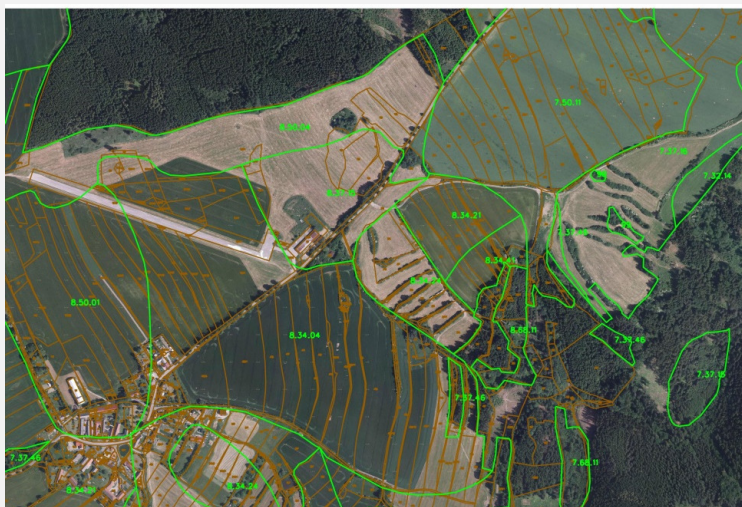

AKTUALIZACE BPEJ

- **Od 1. 1. 2016 nový odbor půdní služby SPÚ**

**Původní stav izolinií BPEJ
v letech 1971-1980**

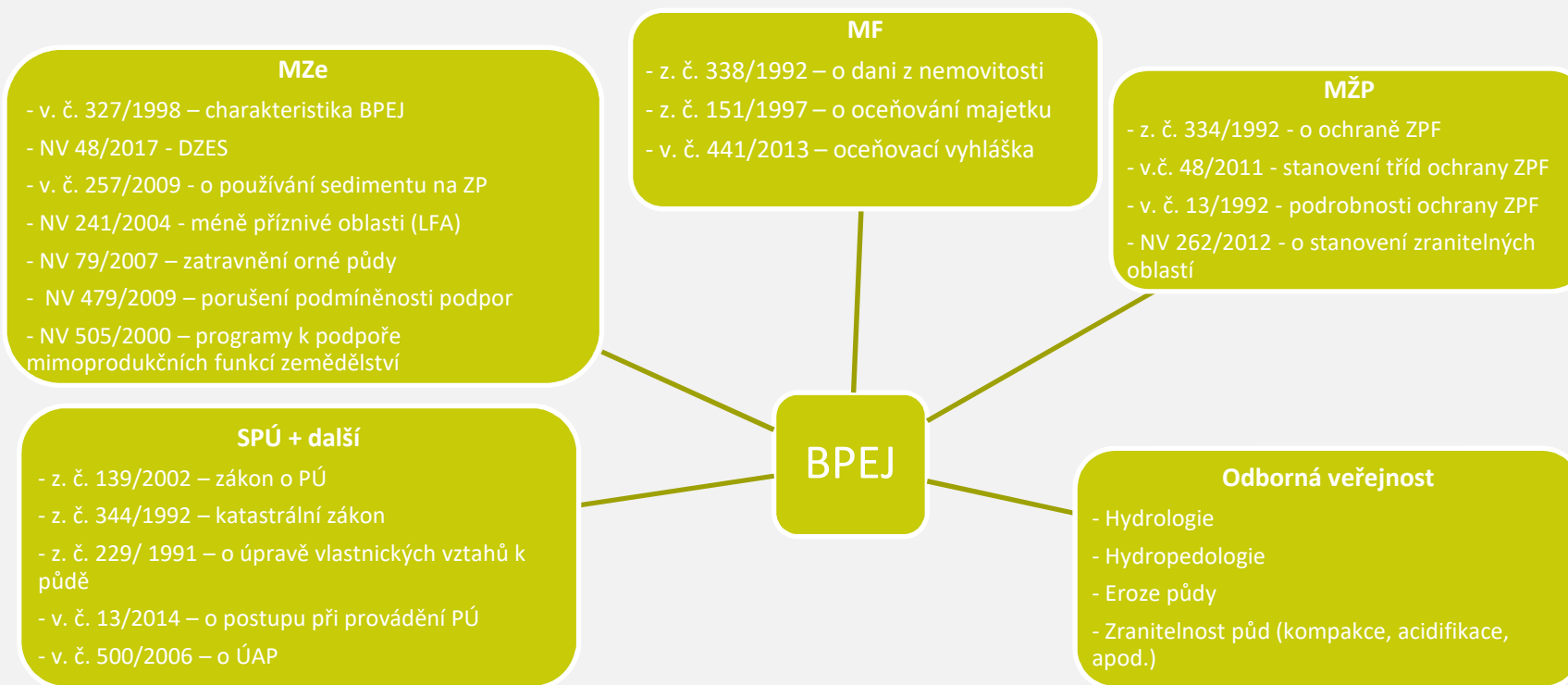

**Nový stav izolinií BPEJ
po aktualizaci**

**Dostupné na:
<https://www.spucr.cz/bpej/ce-lostatni-databaze-bpej>**

Aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ):

- aktualizace celých katastrálních územích (k.ú.) – **32 000 ha/rok** (2 000 ha/pracovník/rok)
- **BPEJ mají rozsáhlé vazby do legislativy** v oblasti financí, dotací, ochrany zemědělské půdy, katastru nemovitostí či pozemkových úprav

DĚKUJI ZA POZORNOST

Ing. František Pavlík, Ph.D.
Státní pozemkový úřad
f.pavlik@spucr.cz

www.spucr.cz
www.zitkrajinou.cz

